

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP DONDERDAG 9 SEPTEMBER 2010 OM 20.15 UUR

Voorzitter: de heer B.B. Schneiders
Griffier: de heer B. Nijman
Wethouders: de heer E.P. Cassée, de heer P.R. van Doorn, de heer P.J. Heiliegers, de heer J.C. van der Hoek en de heer J. Nieuwenburg

Aanwezig zijn 37 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.G.B. Breed (D66), de heer D.A. Bol (GroenLinks Haarlem), mevrouw mr. P.J. Bosma-Piek (VVD), de heer G.B. van Driel (CDA), mevrouw L.A. Drogdrop (SP), de heer J. Fritz (PvdA), de heer R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), de heer E. de Jong (D66), de heer R.G.J. de Jong (VVD), mevrouw D. Kerbert (D66), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer H. Kruisman (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw D. Leitner (D66), mevrouw F. de Leeuw-de Kleuver (Ouderenpartij), de heer J. van de Manakker (SP), de heer A.P. Marselje (D66), mevrouw H. van der Molen (SP), mevrouw M. Otten (Trots op Nederland), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw M. Pippel (D66), mevrouw A. Ramsodit (PvdA), de heer ir. F.H. Reeskamp (D66), de heer W.J. Rutten (VVD), de heer R. Schaart, mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), de heer C.J. Schrama (Ouderenpartij), de heer M. Snoek (CDA), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks Haarlem), de heer E. Veen (VVD), de heer J.J. Visser (CDA), de heer J. Vrugt (Actiepartij) en mevrouw drs. L.C. van Zetten (D66).

Afwezig: de heer L.J. Mulder (GroenLinks Haarlem)

De VOORZITTER: Dames en heren, wij zijn hier als gemeenteraad van Haarlem bij elkaar om stil te staan bij het overlijden van Chris van Velzen. Chris is dinsdagochtend thuis in alle vroegte overleden, in aanwezigheid van zijn geliefde Jeanette en zijn kinderen Joris en Karin. Zij zijn ook bij ons en ik wil hen in het bijzonder welkom heten in ons midden. Natuurlijk ook welkom aan alle mensen op de tribune, oude raadsleden, oud-wethouders, fractiemedewerkers, schaduwraadsleden en andere belangstellenden: mooi dat u er allemaal bent. Chris woonde op de Wegedoorweg, maar het stadhuis was zijn tweede huis en deze raadzaal was hem zeer vertrouwd. In 1998 maakte hij hier zijn entree en sinds die tijd heeft hij hier met ons en de ons voorgaande raadsleden en wethouders vele honderden uren doorgebracht. Vanaf verschillende plekken, op verschillende stoelen in deze zaal, waaronder hieronder rechts van mij als wethouder achter de collegetafel en tot voor kort op de plek daar die nu zo pijnlijk leeg is. En waar nu nog bloemen en een foto en goede herinneringen resten. In deze raadzaal worden politieke discussies gevoerd en besluiten genomen die van belang zijn voor onze stad en onze inwoners. Chris speelde hier een prominente rol. Eerst als politicus en later als bestuurder. Terugblikkend had hij denk ik drie belangrijke drijfveren: met stip op nummer één – de liefde voor zijn stad Haarlem. Een geboren en getogen mug, die heel erg trots was op zijn stad. Maandag heb ik het er op zijn ziekbed nog met hem over gehad en we keken samen terug. Hij zei tegen me: “Weet je nog dat we op jouw kamer door de raampjes naar de Grote Markt stonden te kijken en ik tegen jou zei 'wat is het toch mooi om voor deze stad te werken, en we krijgen er nog geld voor ook?'” Zo voelde hij dat kennelijk. Op nummer twee zijn passie voor kunst en cultuur. Van klassieke muziek tot schilderkunst en van toneel tot architectuur. Het was allemaal zeer aan hem besteed. En op nummer drie zijn opvatting over de bijdrage van het individu en de rol van de overheid in onze samenleving. Chris was hard voor zichzelf en hij vroeg ook heel veel van anderen. Je moet de handen uit de mouwen steken en als het kan je eigen broek ophouden. Maar als dat door ziekte of gebrek niet gaat, dan moet de overheid royaal

bijspringen. Vanuit die drijfveren, en er zullen er ongetwijfeld meer geweest zijn, opereerde hij in deze arena. En dat deed hij zeer bedreven. Hij kon daarbij ook putten uit een groot oeuvre aan stijlen. De ene keer verontwaardigd en boos, meestal gespeeld, de andere keer vol emotie en geestdrift. En op weer een ander moment charmant en innemend. Hij kon met die stijlen spelen en op het juiste moment de juiste toon vinden. Op die manier opereerde hij hier heel effectief. De combinatie van passies en stijlen en natuurlijk ook zijn leerschool in het bedrijfsleven, maakt dat Chris een politicus was die door vriend en vijand werd gewaardeerd. Hij bezat het vermogen het partijpolitieke belang te overstijgen. Hij kon verschillen overbruggen en mensen bij elkaar brengen waardoor er ineens nieuwe kansen en nieuwe mogelijkheden ontstonden. Het sterkste staaltje daarvan was wel de niet erg voor de hand liggende coalitie in de vorige periode waarin de VVD en de SP elkaars bondgenoten werden, samen met de Partij van de Arbeid wel te verstaan. Die samenwerking is goed gegaan, dankzij de inzet van alle partijen en personen. Maar in het bijzonder door het verbindende vermogen van Chris. Insiders weten dat hij soms met frisse tegenzin zaken voor elkaar bracht waar hij vanuit zijn politieke overtuiging niet erg warm voor kon lopen. Soms een beetje nurks, maar hij had ervoor getekend en afspraak is afspraak: daarmee was de kous dan ook af. Waar hij geen moeite mee had, was mensen die het minder getroffen hebben in het leven een helpende hand te bieden. In dat opzicht was hij heel barmhartig en vol empathie. Maar met mensen die er met de pet naar gooien en die naar zijn opvatting onterecht uit de staatsruif willen eten, zoals hij dat noemde, had hij echt helemaal niets. Als wethouder was Chris voortvarend en doortastend. Het lukte hem de gemeentelijke organisatie te stroomlijnen en de financiën beter op orde te krijgen. Het lukte om op korte termijn een nieuw plan voor de gemeentelijke huisvesting te maken en dat vaardig door deze raad te loodsen. Het lukte hem om de cultuurbegroting, waaronder de exploitatie van de podia, gezond te krijgen. En achter de schermen was Chris vaak het oliemannetje in het college, om daar waar zaken financieel vast dreigden te lopen, naar oplossingen te zoeken. Ook in dat opzicht was hij een zeer collegiaal bestuurder. In het begin moest hij nogal wennen aan de manier van werken in het openbaar bestuur. In het vorige college moesten we heel vaak horen dat we dat in de haven echt heel anders deden. Maar na een tijdje kon hij zich neerleggen bij het feit dat democratische processen nu eenmaal tijd nodig hebben. En soms deed hij ook dingen die arbitrair waren, maar die naar zijn inzicht nu eenmaal onvermijdelijk waren. Zo hoorden we op een gegeven moment dat hij de Bakenesserkerk had aangekocht. Zo'n mooie kerk verdiende toch een goede huisbaas en achteraf was iedereen het wel met hem eens. Ik kwam er eens achter dat Chris uit een budget dat onder mijn beheer valt een bedrag beschikbaar had gesteld voor het draaiorgelfestival. De volgende dag kwam hij vertellen hoe geweldig het was geweest. Al die draaiorgels op de Grote Markt en dat hij zelf ook nog had meegedraaid. Door de kwajongensachtige manier waarop hij dat kwam vertellen kon je eenvoudig niet boos op hem worden. Dat soort dingen vond hij mooi. Zo ook zijn voorstellingen met een toverlantaarn. Eigenlijk was hij te bescheiden om te vertellen dat hij een voorstelling ging geven. En dan hoorde je later van mensen die erbij geweest waren dat ze een geweldige avond hadden beleefd met Chris en dochter Karin en hun toverlantaarn. Toen ik Chris als persoon leerde kennen vond ik hem aanvankelijk wat stug en hij gaf er blijk van eerst eens de kat uit de boom te willen kijken. Ik heb gehoord dat velen die ervaring met mij delen. Maar als je na een tijdje bij hem binnen was gekomen en er vertrouwen was ontstaan, dan kon je stevast van hem op aan en dan was hij hartelijk en aimabel. Steeds meer mensen kregen dat in de gaten, op het stadhuis en in de stad. En daarmee groeide zijn populariteit met de dag. Maar in zijn bescheidenheid zei hij vaak dat als je weg bent als bestuurder, niemand je meer zal zien staan. Toen hij ziek werd heeft Chris kunnen ervaren dat hij zich op dat punt echt heel erg had vergist. De waardering voor zijn persoon kwam tot uiting in een overweldigende berg brieven en bloemen. Hij was ervan onder de indruk en het heeft hem echt heel goed gedaan. En het sterkte hem om de strijd met zijn ziekte aan te gaan en te

blijven strijden. Die strijd ging, zoals we weten, met ups en downs. Ook hier in de raadzaal hebben we dat gezien. Chris stond daar op om het woord te voeren. Er leek niets aan de hand, maar al snel bleek dat hij niet de kracht had en weer moest gaan zitten. De hele raad was er stil van. Gelukkig begon kort daarop het reces en kon hij rustig die Amerikaanse motorfiets, die al jaren in de garage stond te wachten, in elkaar gaan zetten. Dat deed hij vol trots. En toen ineens kwamen er slechte berichten: de tweede chemo was veel zwaarder en hij werd opgenomen in het AMC. De chemo sloeg niet goed aan. Nog maar een paar maanden te leven, was het in augustus. Nog maar een paar weken was het bij het vertrek uit Amsterdam. En eenmaal thuisgekomen zou het nog maar een paar dagen zijn. En dan was het op dinsdagochtend toch nog onverwacht ineens afgelopen. Maar wel thuis, in zijn eigen stad Haarlem en liefdevol omringd door zijn dierbaren. Ons rest hier nu een foto en veel goede herinneringen. Aan de goede collega die voor velen een vriend werd. Aan een toegewijd gemeentebestuurder aan wie wij veel dank verschuldigd zijn. Jeanette, Karin en Joris, jullie gaan nu alleen verder. Chris had het vaak over jullie en dan kreeg hij een stralende uitdrukking op zijn gezicht. Het stadhuis was zijn tweede huis, maar zijn werkelijke thuis was bij jullie. Dat hebben we altijd gemerkt. We wensen jullie heel veel kracht toe. En ook in dit huis gaan we verder zonder Chris. Maar met onverminderde inzet voor de stad, want dat is het beste eerbetoon dat we Chris kunnen geven. Ten slotte: Het college heeft afgelopen dinsdag besloten om dat eerbetoon tot uiting te brengen in de toekenning van de penning van verdienste van de stad Haarlem die ik graag aan Jeanette wil overhandigen.

(Overhandiging penning van verdienste aan mevrouw Van Velzen)

Ik geef nu graag het woord aan Ed Veen, fungerend fractievoorzitter van de VVD.

De heer VEEN: Afgelopen dinsdag overleed onze fractievoorzitter Chris van Velzen. De meeste van u kennen Chris al veel langer dan ik. Maar uit hoofde van mijn functie als vice-voorzitter van de fractie van de VVD wil ik kort stilstaan bij deze fijne en bijzondere collega. Chris heb ik pas echt leren kennen in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen. Als oud-onderzeebootman herken ik in Chris direct de techneut. Techneuten zijn normaliter niet subtiel: ze analyseren een probleem, benoemen het zo concreet mogelijk en gaan daarna aan het werk om het op te lossen. Gevoelens zijn ondergeschikt aan het oplossen van het probleem. Techneuten zijn niet geschikt voor de politiek. Ze houden niet van lullen, maar van poetsen. Zo was Chris in essentie ook. Maar Chris was niet alleen een techneut: hij was meer. Technisch gezien zijn er in de politiek overbrugbare tegenstellingen: techneuten zouden die niet kunnen overbruggen, daar heb je een ander type mens voor nodig. Het klassieke beeld van de politiek is de links-rechtsscheiding; in 1994 kregen we paars en tegenwoordig hebben we de optie paars plus. Maar Chris wist samen met SP-voorman Pieter Elbers een nieuwe combinatie te verzinnen waar nog nooit iemand aan gedacht had, en waar geen naam of kleur voor bestaat. In Den Haag zou een coalitie van PvdA, SP en VVD direct als onmogelijk bestempeld worden. In Haarlem kon dat wel omdat Chris het Haarlemse belang altijd vooropstelde. Hij kon over zijn schaduw heen stappen en partijen binden. Ook bij de totstandkoming van de huidige coalitie was Chris een verbindende factor. Met zijn achtergrondkennis en ervaring kon hij direct aangeven wat de mogelijkheden en onmogelijkheden waren van de diverse keuzes. Hij had graag nog een periode als wethouder willen meemaken, maar hij wist dat zijn ziekte dat niet mogelijk zou maken. Hij heeft vervolgens het fractievoorzitterschap enthousiast ter hand genomen en ervoor gekozen in het harnas te sterven. Wij zullen met zijn politieke erfenis op gepaste wijze omgaan. Ik vond het een eer om met hem in de raad te hebben gezeten. Afsluitend rest mij dat ik alle fracties in de raad, het college en de medewerkers dank voor het medeleven en de uitgebrachte condoleances. Maandag zullen we echt afscheid van Chris gaan nemen. Maar ik zeg maar gewoon hoe het is: het overlijden van Chris is niet alleen een groot verlies voor Jeanette, Karin en Joris, maar ook voor Haarlem en de VVD.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de nestrix van de raad: Hilde van der Molen.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Voorzitter, Jeanette, Joris, Karin, alle aanwezigen. Ik vond in mijn pc een documentje: een brief aan Chris die ik volgens mij nooit verstuurd heb, van 4 december 2009. We wisten nog niet zo lang dat hij ziek was. "Lieve Chris. Net gehoord dat het kreng door je lichaam zit. Bernt belde net, ontdaan. God man, hoe belangrijk je voor ons bent voelen we nu zo intens, omdat je nu zo klote ziek bent en naar alle waarschijnlijkheid onze laatste maanden als college niet meer meemaakt."

Dat liep anders: Chris kwam terug. Vol goede moed. En hij heeft nog het een en ander afgemaakt en in gang gezet. Eind juli was ik nog bij hem, ik was even in Haarlem. Onder u zijn er die hem nog korter geleden hebben gesproken, maar eind juli was mijn laatste keer dat ik hem zeer wakker van geest sprak bij hem thuis. Ik had allerlei Vlielandse producten van vlierbessen bij me. Aan de telefoon eerst gevraagd of hij dat leuk vond. En ja, hij kende de aspecten van de vlierbes. Het was fijn even bij hem te zijn. Voor mij was hij naast collega ook een leermeester en politiek vriend. En dat geldt denk ik zo voor meerderen onder ons. Hij deed open met zijn verholen lach, 'hartelijk, kom binnen, thee, koffie, iets lekkers, chocolaatjes' en de geamuseerde 'kom maar op'-blik. Hij hield van persoonlijk contact. Hij was ook een verteller. En de wethouder met die Chinese shawls voor de dames achter de coulissen van het stadhuis. Eenmaal binnen koos ik meteen zijn plekje op de bank uit, maar dat stond hij graag af. Na de thee en wat gepraat nog even naar de garage waar hij trots zijn 1919 motor, toen nog verre van operationele staat, liet zien. Hoe hij zelf bouten en ontbrekende stukken voor zijn motor fabriceerde. Allerlei gereedschap, bakjes en laatjes met zeldzame moeren en bouten. Ik keek naar een soort abracadabra van techniek in een ogenschijnlijke chaos waarbinnen hij zijn weg goed kende. Hij genoot er zichtbaar van. Een paar kleine uurtjes per dag hield hij vol. En ik dacht: wat is hij toch wonderlijk, verrassend en bijzonder, deze mens. Hij bleef puzzelen, sleutelen bouwen en creëren, tot het eind. En zijn motor heeft geronkt: Chris ten voeten uit. Ik durf te zeggen dat wie hem heeft gekend, hem nimmer zal vergeten.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik stel voor dat wij gaan staan en een minuut stilte in acht nemen.

De VOORZITTER: Ik wil graag het woord geven aan Jeanette van Velzen.

Mevrouw VAN VELZEN: In de jaren negentig zei ik tegen Chris: je hebt zoveel belangstelling voor Haarlem en de politiek, waarom word je niet actief? En dat heeft hij, zoals u weet, ook gedaan. Spijt heb ik weleens van die opmerking gehad. Want politiek kost tijd en ook zijn werk in het bedrijfsleven kostte veel tijd. Maar Chris kon goed plannen. Woensdagochtend om elf uur landen op Schiphol uit India gaf hem de kans om 's middags bij de raadsvergadering te zijn. En slapen? Ach, dat kwam later wel. Chris' hart lag in de stad en kunst was zijn passie. Dat had hij meegekregen van opa Bennink, die als glazenier het glas in lood restaureerde in vele kerken in Nederland na de oorlog. Deze penning van verdienste van de stad Haarlem had hij een hele eer gevonden om te krijgen. Ook al begreep hij niet wat de mensen zo bijzonder aan hem vonden. Wat ben ik trots op mijn Chris! En nu sta ik hier, waar Chris vele jaren het woord heeft gevoerd. En op deze plaats ik wil u dankzeggen. 17 november werd Chris in het ziekenhuis opgenomen en sinds die dag hebt u allen met Chris meegeleefd. Dank hiervoor.

De VOORZITTER: Dank je wel Jeanette, dat je hier hebt willen spreken. Onder deze omstandigheden zeer dapper, dank je wel.

Dames en heren, toch gaat het werk enigszins door, en wel door het vaststellen van een aantal hamerstukken.

5. VOORBEREIDINGSBESLUIT SCHOTERBRUG (2010/203459)
6. VOORBEREIDINGSBESLUIT ZOMERZONE NOORD (2010/285251)
7. DERDE WIJZIGINGSVERORDENING BELASTINGEN 2010 (2010/167876)

De VOORZITTER: Bij dezen.

En dan is nu het officiële gedeelte teneinde en drinken wij nog wat met elkaar in de refter.

De vergadering is gesloten.

Einde vergadering om 20.50 uur

Aldus vastgesteld in de vergadering van

Griffier

Voorzitter